

MEININGAR

Firdaposten er ei partipolitisk uavhengig avis som kjem ut på kysten av fylket onsdag og fredag.

Firdaposten tar gjerne imot brev frå lesarane. Redaksjonen kan forkorte innlegg som er for lange.

Alle innlegg skal vere undertekna med fullt namn.

Vi ser helst at du sender inn innlegg via nettadressa: firdaposten.no/debatt

Svend Arne Vee
Redaktør
908 47 465
svend@firdaposten.no

pressens faglige utvalg Firdaposten arbeider etter «Vær varsom-plakaten». Den som meiner seg råka av urettmessig avisomtale, blir oppmoda om å kontakte redaktøren. Pressens Faglege Utval (PFU) er eit klageorgan oppnemnt av Norsk Presseforbund og frå ålmmenta og handsamar klager mot pressa i etiske spørsmål. Pressens Faglige Utvalg, Rådhusgata 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 OSLO. Telefon 22 40 50 40 epost: pfu@presse.no

VÅR MEINING

Det kjedelege vedlikehaldet

Reiser du ein bauta over nokon, får du ei stjerne ved namnet ditt i historiebøkene. Det same gjer den som riv bautaen ned. Dei som hadde ansvaret for å pusse, stelle og vedlikehalde monumentet alle åra det stod, får inga stjerne. Slik er det på nesten alle samfunnsområde. Det er gjevarer å byggje ny fjordkryssing enn å kjempe på plass pengar til rassikring. Det er meir stas å byggje badeanlegg enn å ha ansvaret for rehabiliteringa av det 20 år seinare, og meir motiverande å få på plass ballbingar med påfølgjande opningsfest, enn å lappe holete fotballmål og flikke og måle på treveggar nokre slitasjeår seinare.

Denne veka har vi sett søkjelys på forfallet som

pregar ein del av nærmiljøanlegga i Florø. Fotballproff Elise Isolde Stenevick seier til Firdaposten at ho blir trist når ho besøkjer si gamle fotballøkke, der eventyret hennar starta. 20 år med fråverande vedlikehald har lagt både balløkke og volleyballanlegg aude i Breivika, og tilstanden er den same fleire andre stadar også.

Norske kommunar ligg rundt 160 milliardar på etterskot med vedlikehald. Kan dette vere ei god tid for å gjere noko med problemet?

Noer ikkje dette no Kinn- eller Florø-fenomen. Ser ein det større bildet, er tala ganske rystande. Hausten 2019 gjorde Rådjævande Ingeniørars Foreining ei kartlegging som viste at det kommunale etterslepet på vedlikehald av bygningar og tekniske system her i landet, ligg på mellom 160 og 200 milliardar kroner. Og at det med dagens tempo i løyvingar og avsetjing av midlar, vil ta 25 år å få gjennomført dagens behov.

Selskapet Multiconsult har gjort ei tilsvarande kartlegging, då på kommunale bygg. Tala er like ille: Kwart tredje kommunalt eigde bygg her i landet har behov for omfattande tekniske oppgraderingar.

Manglande vedlikehald, anten det er på ei balløkke ein storhall eller eit rådhus, har ein pris som kjem i ulike former. Den eine handlar om tapt brukarglede hjå eigarane, altså fellesskapet. I takt med at kvaliteten forvitrar, sår forsvinn også brukarane. Den andre handlar om eit enormt verditap på bygningsmassen som følgje av vedlikehaldssvikten.

I september i fjor tok byggenæringa temaet opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Kan ein håpe på at staten vil hjelpe kommunane med å bli kvitt milliardetterslepet? Statssekretær Anne-Karin Olli hadde lite å riste ut av ermet, og viste berre til at regjeringa har auka ramma for dei frie midlane til kommunane. Men etter dette har vi fått koronakrisa, og det er lov å håpe at nettopp det viktige vedlikehaldsarbeidet kan få eit tiltrengt oppsving gjennom statleg stimulering dei neste åra.

SEI DI MEINING PÅ
www.firdaposten.no

DEBATT

ARBEIDSLIV

Vi må sikre maritim industri for det er for sent

NÅR REGJERINGEN lanserer nye tiltakspakker i forbindelse med koronakrisen, forventer vi, som fagforeninger knyttet til den maritime klyngen, å se strategiske grep som sikrer at verdiskapingen og sysselsettingen i norsk industri kommer i gang tidnok. Hastetiltakene så langt er bra. Det samme gjelder den forsiktige oppmykingen og igangsettingen av virksomheter i enkelte næringer.

VITAR ikke til orde for en forsering som kan føre til at virusspredningen blusser opp igjen. Men vi ber myndighetene ta beslutninger som kan stimulere til økt virksomhet i noen av landets mest verdiskapende næringer. Det haster.

NORGES MARITIME tradisjon og industri står overfor sin mest alvorlige utfordring i moderne tid. Samtidig som korona-epidemien skytte over landet har oljeprisen falt drastisk, noe som har gitt mer alvorlige utslag enn både finanskrisen i 2008 og offshorekrisen til sammen. Verdiskaping og arbeidsplasser som for uker siden var konkurranseedyktige står nå i fare for å forsvinne. Det haster med å få plass offentlige motkonjunkturtiltak for å sikre arbeidsplasser, kompetanse og verdiskaping. Mange av tiltakene som har vært satt inn så langt finansieres av vår felles oppsparte formue. Når vi nå skal få hjulene i gang igjen må vi prioritere industri som kan fylle opp vår felles sparekonto. Vi må prioritere industri som kan gi landet eksportinntekter og industri som gir ringvirkninger til verdiskaping og sysselsetting i andre næringer og i offentlig sektor. Den maritime virksomheten i Norge er en slik næring.

VI TILLITSVALGTE representerer mange av de 90.000 maritime arbeidsplassene som kan være i spill langs kysten. Den norske havindustrien lever i et gjensidig avhengighetsforhold. Hvis en del av den maritime

ETTERLYSER STATEN: Tiltaka for å verne maritim industri må kome no, og staten har nøkkelen, meiner skribentane. **ARKIVFOTO**

klyngen går under, kan det føre til en dramatisk dominoeffekt for de andre delene.

VERDENSLEDENE KOMPETANSE kan forvitne og utviklingen frem mot en grønnere økonomi kan ende i revers. Vi etterlyser målrettede tiltak som kan implementeres raskt.

VI ØNSKER å følge opp Maritimt Forums forslag til tiltak for å opprettholde sysselsetting og verdiskaping i en av Norges viktigste eksportnæringer:

• **FORSERING** av statlige skip: Forsering av prosjekter knyttet til nye statlige skip, som staten har planer om å bygge, vil gi økt aktivitet i krisetider. «Vanguard» er et gryteklart konsept for mineoppdrag for Sjøforsvaret. Bygging av to nye forskningsfartøyer inkl. tilleggskapasiteter vil gi nye kapasiteter for havforskningen.

• **TILTAK** overfor olje- og gasssektoren: Målrettede tiltak for å bedre forholdene i olje- og gasssektoren må iverksettes for å bidra til gjennomføring av konkurranseedyktige prosjekter og sikring av arbeidsplasser i hele verdikjeden fra verfts- og leverandørindustri til maritim næring i Norge. For eksempel innføring av en midlertidig og tidsavgrenset ordning med direkte utgiftsføring.

• **ARBEIDSKAPITAL** og finansieringsordninger: Mndighetene må bidra til å lette på situasjonen for arbeidskapital og finansieringsutfordringer. Innovasjon Norge må få økte rammer for å hjelpe næringslivet med toppfinansiering til kritiske formål. Myndighetene må være mer ambisiøse i bruken av offentlige andub og i større grad

etterspørre lav- og nullutslipps-teknologi.

• **GRØNT** skifte: Det er stort behov for å videreføre og igangsette nye grønne tiltak som sikrer verdiskaping og sysselsetting i grønn maritim industri. På lang sikt vil tiltakene bidra til nasjonal målsetting om utslippskutt. I tillegg til batteri bør det også bygges ut LNG tankanlegg, som også bidrar til reduksjon av utslipp.

• **HAVVIND:** Vår sterke maritime posisjon gir oss et unikt utgangspunkt for å ta en global lederrolle i utviklingen av flytende havvind. Satsing på havvind vil bidra til videreutvikling av hydrogenteknologi for internasjonal skipsfart.

• **FARLEDSUTBEDRING** og havneutvikling: Utbedring og effektivisering av havnene vil gi miljøeffekt og samfunnsøkonomisk effekt. Det vil også styrke sjøveiens konkurransekraft.

• **KOMPETANSE:** De maritime næringene har en verdifull kompetanse som vi trenger inn i klimanøytral framtid. Ved å få i gang hjulene tar vare på den kompetansen vi har. Vi ser at det i en periode vil være permitteringer. Da må vi gjøre det vi kan for å styrke kompetansen hos de permitterte, slik at de er bedre rustet til å bidra i den framtidige verdiskapingen.

TROND MARKUSSEN, president NITO, JØRN EGGUM, forbundsleder Fellesforbundet, LISE LYNGSNES RANDEBERG, president Tekna, ULF MADSEN, forbundsleder FLT, MONICA A. PAULSEN, forbundsleder Negotia og AUDUN A. INGVARSEN, forbundsleder Lederne

